

A szabad kéz

/Szabad rajz/A felszabadult rajzolás/

Absztrakt

A mai építészeti gyakorlatban kézi rajzokra nincsen szükség. Pedig a felszabadult kézzel való rajzolás a gondolkodást serkenti, olyan elvontságot biztosít, ami a kreatív folyamatokat segíti, így az tervezés hasznos eszköze. Az egyetemi képzésben fontos felhívni erre a figyelmet. Arra keresem a választ, hol lehet ma a kézi rajz helye az építészkutatásban. Az a feltevésém motivál, ami szerint a kézzel való gondolkodás módszerét a kezdetektől lehet bevezetni úgy, hogy hasznos, a mai világban releváns, szeretett eszközzé váljon, hogy az építészeti tervezés a rajzolással természetesen összefonódjon.

Szabad rajz tanítása

A szabad rajzolás a látás, a gondolkodás és a kéz csak félig tudatos mozgásának különös egyidejűsége. Az építészkutatásban érdemes ezt tanítani, nemcsak azért hogy a rajzolás logikájának megismerésével értelmezni tudjuk az építészeti terveket a reneszánsztól napjainkig, hanem azért, mert a felszabadult kézi rajzolás segít az elmélyülésben, a megfigyelésben, az elvonatkoztatásban, a következtetésben, a felfedezésben, vagyis a tervezésben. Azt kutatom, hogyan lehet a szabad rajzolást ma tanítani és megszerettetni úgy, hogy alkalmazott tervezői eszközzé váljon. Az a feltevésém motivál, hogy szabad rajzot a kezdetektől érdemes bevezetni. Ennek egyik oka, hogy maga a rajzolás állapota tanít: máshogy látjuk a megfigyelt környezetet ceruzával a kezünkben. A szabad rajz tanításának célja, hogy segítse az építészek felszabadult, megfigyelő, elvonatkoztató, összegző és ugyanakkor egyéni látásmódjuk kialakulását.

Először a témában releváns személyek John Hejduk (1929-2000) és Sue Ferguson Gussow munkásságának elemzésével foglalkozom, majd szeretném a szabad rajz tervezési folyamatokban betöltött szerepét konkrét példákon keresztül bemutatni. Ehhez négy különböző karakterű építész munkáiból választott épületeket elemzek három féle forrás -épületfotók, az épület tervezésének kezdeti időszakában készült rajzok, a tervezőkkel készített interjúk- alapján. Céлом, hogy a választott rajzok olvashatóvá tegyék az épületet, mindenki számára megvilágítsák az elemzett épület lényegi vonásait, a tervezési folyamatot, a folyamatban bekövetkezett töréseket, a tervezés történetét, közelebb hozzák a tervező építész, hogy rávilágítsanak az épület és a rajz szoros kapcsolatára, a szabad rajz eszköz tulajdonságaira.

Források:

Hejduk, Jhon, 1995: Architectures in love ,Edited by Kim Shkapich, Rizzoli International.

Hejduk, Jhon, 1996: Eduation of an Architect, The Irwin S. Chanin School of Architecture of Cooper Union, Rizzoli.

Janáky István, 1999: A hely, Janáky István épületei, rajzai és írásai, Műszaki könyvkiadó.

Sue Ferguson Gussow, 2008 : Architects Draw , Princeton Architectural Press.